

Estratègies i Recursos Educatius per al Professorat de Música

Codi: 40828
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4312637 Musicologia, Educació Musical i Interpretació de la Música Antiga	OT	0	0

Professor/a de contacte

Nom: Cristina Gonzalez Martin

Correu electrònic: Cristina.Gonzalez.Martin@uab.cat

Equip docent

Ricardo Gimeno Abad

Cecilia Gassull Bustamante

Cristina Gonzalez Martin

Laia Viladot Vallverdu

Jessica Perez Moreno

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Tenir un títol universitari oficial espanyol o un títol superior de música o altres expedit per una institució superior de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES). O de tercers països, que al país expendedor del títol faculti per a l'accés als ensenyaments de màster.

Disposar de coneixements profunds en teoria i interpretació musical.

Objectius

- Aprofundir sobre la pràctica docent en diferents àmbits fonamentals de l'educació musical: la didàctica, les TIC i la veu.
- Analitzar cada un dels àmbits en relació al currículum i a la formació del professorat.
- Conèixer i aprendre estratègies, metodologies i recursos didàctics dels àmbits citats.
- Conèixer diferents teories i concepcions de l'aprenentatge com a eina per a l'anàlisi i reflexió de la tasca docent.
- Conèixer i elaborar materials didàctics per a l'ensenyament-aprenentatge de la música.
- Conèixer el plantejament de la didàctica de l'audició a l'aula a través d'un repertori de música contemporània i músiques del món.
- Analitzar diversos recursos d'educació musical a partir de la utilització de les TIC.
- Conèixer i aplicar les TIC en el desenvolupament de recursos multimèdia i el tractament i obtenció de dades.
- Conscienciar i conèixer la funció de la veu com a eina de comunicació en la pràctica docent.
- Analitzar les característiques d'una bona actitud corporal en una fonació eficient i sana.
- Conèixer i aprendre recursos per a una emissió i projecció de la veu sense esforç, tant cantada com parlada

Competències

- Analitzar les músiques segons àrees culturals i segons els contextos socials en què es manifesten i es desenvolupen per aplicar-ho a la recerca i als projectes interpretatius.
- Analitzar situacions d'ensenyament i d'aprenentatge en la transmissió de coneixements i pràctiques musicals.
- Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
- Demostrar habilitats d'autoaprenentatge en l'àmbit d'estudi de la musicologia, l'educació musical i la interpretació.
- Treballar en contextos interdisciplinaris relacionats amb la musicologia, l'educació musical i la interpretació.
- Utilitzar a nivell d'usuari els diferents programaris de música disponibles al mercat per a aplicar-los a la recerca musicològica i al desenvolupament de projectes interpretatius.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i obtenir resultats d'alta qualitat en el procés de transmissió de coneixements i pràctiques musicals
2. Aplicar el programari més adequat per a desenvolupar un projecte educatiu determinat en relació amb el tractament de dades i ledició de partitures
3. Aplicar la capacitat crítica en projectes de recerca musicològica i en projectes interpretatius.
4. Demostrar habilitats d'autoaprenentatge en l'àmbit d'estudi de la musicologia, l'educació musical i la interpretació.
5. Discernir les característiques distintives de diverses cultures musicals
6. Relacionar sistemes musicals amb els seus respectius contextos de producció i recepció
7. Treballar en contextos interdisciplinaris relacionats amb la musicologia, l'educació musical i la interpretació.
8. Utilitzar correctament els programes de gestió de fonts documentals musicals més habituals en la pràctica professional de la pedagogia

Continguts

1. Bases psicopedagògiques per a la didàctica de la música

El treball d'aquest bloc consistirà en examinar les pròpies concepcions sobre l'aprenentatge i l'ensenyament a la llum de teories i perspectives vigents, amb l'objectiu de fonamentar i reflexionar sobre la pràctica docent.

2. Didàctica de la música: audició, creació i recursos materials

En aquest bloc es treballaran les tres grans competències de la didàctica de la música: escoltar, interpretar i crear. Es parlarà sobre la didàctica de la música a l'etapa infantil i primària. L'anàlisi de la pràctica que es realitzi ens conduirà a reflexionar sobre el paper de les tres grans competències de l'àrea de música, dels recursos materials en la formació musical a l'escola i de l'aprenentatge de la música través de l'escolta. El coneixement del repertori es durà a terme amb interacció amb l'aprenentatge de metodologia i recursos didàctics. En aquest bloc també es treballaran obres de compositors contemporanis -catalans i d'arreu- i de músiques del món.

3. Recursos TIC en els processos d'ensenyament i aprenentatge musical

En el treball es reflexionarà sobre el potencial que tenen les TIC en l'educació musical, a partir de recursos web2, de materials multimèdia, etc... També es faran exercicis pràctics d'aplicació de programari específic.

4. Comunicació vocal

El treball combina la teoria amb la pràctica tenint com a referència la veu com a una eina fonamental del docent. Es parteix de la concepció que tot el cos és l'instrument de la veu i s'analitzen des de la pràctica les qualitats del so vocal, els fonaments d'un bon control corporal i vocal i el seu paper dins la comunicació educativa.

Metodologia

Donat el contingut del mòdul, les sessions seran fonamentalment **pràctiques**, l'aprenentatge es durà a terme a través de la pròpia experimentació a l'aula, que a més s'alternarà amb:

- Lectures proposades, obligatòries i/o opcionals.
- Debat i reflexió col·lectiva o en petit grup sobre temàtiques del programa.
- Exercicis pràctics sobre els continguts del curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències i debats	40	1,6	3, 7
Presencials amb tot el grup	50	2	4, 5, 6, 7, 8
Seminaris a partir de lectures	35	1,4	3, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Recensions bibliogràfiques i anàlisi de documents	25	1	4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Disseny de projectes	40	1,6	2, 4, 5, 7

Avaluació

Per l'avaluació es trindrà en compte la participació activa en les activitats de les sessions presencials.

Per tal de superar l'avaluació del mòdul és imprescindible acreditar l'assistència a un mínim d'un 75% de les sessions (normativa general del Màster)

Les tasques per a l'avaluació de cada una de les parts* del Mòdul són les següents:

- Didàctica: Disseny d'una proposta didàctica a l'entorn d'una audició d'acord amb els criteris i principis didàctics tractats. Reflexions sobre diferents lectures.
- TIC: Utilització de recursos TIC (qüestionaris, partitures, material multimèdia...) i saber-los integrar en un blog o en una plataforma de comunicació.
- Veu: Disseny d'una rutina preparació corporal-vocal i realització de tasques concretes derivades del treball de classe.

Es valorarà la competència dels alumnes en els tres blocs conjuntament a través d'una presentació oral al finalitzar el mòdul.

(*) La nota final s'obtindrà segons el següent percentatge

- Didàctica de la música: 50%
- TIC: 20%
- Veu: 30%

Concreció de les activitats d'avaluació

DIDÀCTICA DE LA MÚSICA

Tasca d'avaluació	Tipologia d'activitat	Data d'avaluació	Data recuperació
Anàlisi d'un principi psicopedagògic	Individual	22/03/19	
Elaboració proposta didàctica sobre audició	Individual	31/05/19	
Reflexions d'articles sobre didàctica de la música	Individual/grupal	31/05/19	
Presentació oral utilitzant recursos didàctics, TIC i projecció de la veu	Individual	17/05/19	
Creació-elaboració material didàctic	Individual/grupal	17/05/19	

VEU

Tasca d'avaluació	Tipologia d'activitat	Data d'avaluació	Data recuperació
Presentació oral utilitzant recursos didàctics, TIC i projecció de la veu	Individual	17/05/19	
Elaboració de rutina de reparació corporal-vocal	Individual	17/05/19	

TIC

Tasca d'avaluació	Tipologia d'activitat	Data d'avaluació
Presentació oral utilitzant recursos didàctics, TIC i projecció de la veu	Individual	17/05/19
Creació de blog i recursos web	Individual	17/05/19

Les tasques d'avaluació que estiguin suspeses es podran recuperar el 14/06/19

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comunicació vocal	30	20	0,8	1, 4
Didàctica de l'audició	50	30	1,2	3, 4, 5, 6, 7, 8
Recursos TIC	20	10	0,4	2, 4, 7, 8

Bibliografia

DIDÀCTICA DE LA MÚSICA

CASAS, A. i POZO, J. I. (2008): ¿Cómo se utilizan las partituras en la enseñanza y el aprendizaje de la música? *Cultura y Educación*, 20 (1), 49-62.

CARRILLO, C. i VILAR, M. (2012): Las competencias profesionales del profesorado de música: opiniones de una muestra de docentes. *Cultura y Educación*, 24 (3): 319-335.

COLL, C.; COLOMINA, R.; ONRUBIA, J. i ROCHERA, M. J. (1992): Actividad conjunta y habla: una aproximación al estudio de los mecanismos de influencia educativa. *Infancia y aprendizaje*, 59, 189- 232

COLL, C., PALACIOS, J. i MARCHESI, A. (Comp.) (2004): *Desarrollo psicológico y educación: psicología de la educación escolar*. Madrid: Alianza Editorial.

CUBERO, R. (2005): *Perspectivas constructivistas: la intersección entre el significado, la interacción y el discurso*. Barcelona: Graó.

ESCOLTAR MÚSICA A L'ESCOLA: <https://sites.google.com/site/escoltarmusiques/>

GLUSCHANKOF, C. i PÉREZ-MORENO, J. (2017). *La música en la educación infantil: investigación y práctica*. Madrid: Dairea Ediciones.

GOETZE, M. (2000). Challenges of Performing Diverse Cultural Music. *Music Educators Journal*, 87 (1), p. 23-25

- GÓMEZ, I. (2000): Bases teóricas de una propuesta didáctica para favorecer la comunicación en el aula. En J. JORBA, I. GÓMEZ, I A. PRAT: *Hablar y escribir para aprender*. Madrid: Síntesis.
- LINES, D. K. (2009). *La educación musical para el nuevo milenio*. Madrid. Morata.
- MALAGARRIGA, T. i MARTÍNEZ, M. (Eds.) (2010): *Tot ho podem expressar amb música*. Barcelona: Dinsic Publicacions Musicals.
- MALAGARRIGA, T. i MARTÍNEZ, M. (2006): *Els músics més petits: unitats didàctiques per l'alumnat de 4 i 5 anys d'escola de música* (2 vol). Barcelona: Dinsic Publicacions Musicals.
- MALAGARRIGA, T.; PÉREZ, J.; BALLBER, L. i ROCA, C. (2011): *Tireu confits! Propostes per a fer música amb infants de 0 a 3 anys* (vol I), els més petits. Barcelona: Amalgama Edicions.
- MERCER, N. (2001): *Palabras y mentes. Cómo usamos el lenguaje para pensar juntos*. Barcelona: Paidós.
- PÉREZ, J. i MALAGARRIGA, T. (2010): Materiales para hacer música en las primeras edades: ejes del triángulo formación, innovación e investigación. *Revista Complutense de Educación*, 21 (2), 389-403.
- PINSSON, M. (2003). *Écouter la musique du XXe siècle à l'école, au collège et au lycée*. SCEREN. Reims
- POZO, J. I. et al. (2006): *Nuevas formas de pensar la enseñanza y el aprendizaje: las concepciones de profesores y alumnos*. Barcelona: Graó.
- SANMARTÍ, N. (2007): *Evaluar para aprender. 10 ideas clave*. Barcelona: Graó.
- VALLS, A., CALMELL, C. (2010). *La música contemporània catalana a l'escola*. Barcelona. Dinsic
- VIDAL, J.; DURAN, D. i VILAR, M. (2010): Aprendizaje musical con métodos de aprendizaje cooperativo. *Cultura y Educación*, 22 (3), 363-378.
- VILADOT, L. (2012): De la poesia a la composició musical col·lectiva: una experiència a l'escola de música. *Temps d'Educació*, 42, 93-110.
- VILADOT, L.; GÓMEZ I. i MALAGARRIGA T. (2010): Sharing Meanings in the Music Classroom. *European Journal of Psychology of Education*, 25 (1): 49-65.
- VILADOT, L. i PÉREZ-MORENO, J. (2016): Pon, pon, dinerito en el bolsón: un paseo por el juego musical en la etapa infantil. Dins de EDO, M; BLANCH, S. i ANTÓN, M. (coord.). *El juego en la primera infancia*. Barcelona: Octaedro.
- WERTSCH, J. (1988): *Vygotsky y la formación social de la mente*. Barcelona: Paidós.
- ZARAGOZÁ, J. LL. (2009): *Didáctica de la música en la educación secundaria. Competencias docentes y aprendizaje*. Barcelona: Graó.
- VEU**
- BERTHERAT, T., BERSNTEIN, C.(1990). *El cuerpo tiene sus razones*. Barcelona: Paidós.
- BUSTOS, I. (2007). *La voz. La técnica y la Expresión*. Badalona (Barcelona)
- CALAI, B (2013). *Anatomía de la Voz*. La liebre de marzo (Barcelona)
- CALAI, B (2006). *La respiración. Anatomía para el movimiento, Vol. IV*. La liebre de marzo (Barcelona)
- PAIDOTRIBO MCCALLION, M. (1999): *El libro de la voz*. Barcelona: Urano.
- Center Of Voice Disorders: www.bgsu.edu/voice Centre Roy Hart: www-elec.enst.fr/~dufour/royhart/rhfrançais.html Cesari, U.: "Voicelabnews" www.voxneapolis.it/it_news0497.html National Association Teachers Of Singing: www.nats.org The Voice Foundation: www.voicefoundation.org

TIC

BUSQUETS, A., SABADELL i BOSCH, M. (2010). TIC-TAC EEES: educar per transformar: transformar per educar: reflexions metodològiques i adaptació a un entorn virtual d'aprenentatge. Barcelona: UOC. Accés des de http://cataleg.uab.cat/record=b1829268~S1*cat*

MARÍN DE LA IGLESIA, J. L. (2010). Web 2.0: una descripció muy sencilla de los cambios que estamos viviendo. Oleiros (La Coruña): Netbiblo. Accés des de http://cataleg.uab.cat/record=b1810686~S1*cat

MIRALPEIX, A. (2014). Aproximació a les competències digitals musicals i la seva didàctica als estudis de Grau de mestre en Educació Primària. Tesis doctoral. Barcelona: Universitat Ramon Llull.